

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE SI PSIHOLOGIE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Se aprobă,

ÎN ȘEDINȚA DE SENAT

Din data de 05.11.2015

**Președintele Senatului UVT,
Prof. univ. dr. Alexandru BUGLEA**

**Avizat DECIDFR,
Conf. univ. dr. Viorel NEGRUȚ**

RAPORT DE AUTOEVALUARE

A PROGRAMULUI POSTUNIVERSITAR DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE
PROFESIONALĂ CONTINUĂ

”TENDINȚE ACTUALE ÎN DIDACTICI”

Timișoara, 2015

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE
DEPARTAMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CERERE DE ÎNFIINȚARE A PROGRAMULUI POSTUNIVERSITAR DE FORMARE ȘI
DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ:

TENDINȚE ACTUALE ÎN DIDACTICI

1. Expunere de motive

În conformitate cu prevederile legilor actuale, Departamentul de Științe ale Educației, din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie a Universității de Vest din Timișoara organizează un **program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă** în domeniul didacticilor de specialitate din învățământul primar și preșcolar. Acest program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă se va intitula: „*Tendințe actuale în didactici*” și va avea durata de 120 de ore.

Programul se organizează având la bază **Legea Educației Naționale** (Legea 1/2011, Art. 171, Art. 173, Art. 288), **Ordinul 5160/2015** privind Organizarea de programe de studii postuniversitare de educație permanentă de către instituțiile de învățământ superior acreditate, **Ordinul MCTS nr. 3163/01.02.2012** - privind Metodologia cadru de organizare și funcționare a PROGRAMELOR POSTUNIVERSITARE DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ, **Ordinul MCTS nr. 5370/21.08.2012** pentru aprobarea Modelului CERTIFICATULUI DE ATESTARE A COMPETENȚELOR PROFESIONALE și a SUPLIMENTULUI DESCRIPTIV (**Publicat în M.O. nr. 618 / 28.08.2012**).

Programul adoptă Modelul de referință al PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT pentru Programele Postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă, propus de MECȘ.

În conformitate cu aceste prevederi, în Legea 1/2011, în Art. 171, se menționează:

”Programele postuniversitare sunt: ... b). programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă. În Legea 1/2011, Art. 173, sunt prevăzute următoarele: ”(1) Pot organiza programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă toate acele instituții de învățământ superior care au acreditate cel puțin programe de studii universitare de licență în domeniul științific respectiv; (2) Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă se desfășoară pe baza unui regulament propriu de organizare și desfășurare, aprobat de senatul universitar și cu respectarea reglementărilor în vigoare; (3) Programele postuniversitare pot utiliza ECTS SECT și se finalizează cu un examen de certificare a competențelor profesionale asimilate de cursant

pe parcursul programului; (4) Programele postuniversitare se pot organiza în regim de taxă sau cu finanțare din alte surse; (5) Au dreptul să participe la studii postuniversitare absolvenții care au cel puțin studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă; (6) La finalizarea programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională, instituția organizatoare eliberează un certificat de atestare a competențelor profesionale specifice programului”.

Schimbările curriculare din ultimii ani la nivelul programelor școlare din ciclul preșcolar și primar, precum și schimbările de paradigmă la nivelul abordărilor procesului de învățământ impun noi abordări la nivelul didacticilor, al modului de proiectare și organizare la nivel micro al procesului de învățământ. Toate acestea au atras după sine și schimbări la nivelul modului de predare al diferitelor discipline sau teme. Granițele dintre discipline încep a fi „încălcate”, luându-le locul tot mai mult predarea integrată și abordările interdisciplinare. Toate domeniile de dezvoltare sunt interconectate și interdependente, depinzând mult unele de altele. Curriculumul, prin obiectivele cadru și de referință și prin competențele generale și specifice, vizează dezvoltarea copilului și elevului ca întreg, acestea fiind corelate cu domeniile de dezvoltare.

În acest context, pregătirea psihopedagogică, cu preponderență pregătirea didactică a cadrelor didactice ce lucrează în învățământul primar și preșcolar, devin foarte importante. Cadrele didactice nu au beneficiat în formarea inițială de o pregătire sistematică în domeniul didacticilor. Singura modalitate de formare în domeniu a constat în cursuri de scurtă durată, neintegrate într-un program coerent sau în autoformare/formare la locul de muncă. În acest context, dorim să capitalizăm experiența formatorilor și să o împărtășim cursanților.

Libertatea acordată de curriculum cadrelor didactice, atât la nivel preșcolar, cât și primar, are o multitudine de avantaje, dar și dezavantaje. Cadrele didactice au oportunitatea de a fi creative, de a dezvolta o serie de situații de instruire centrate pe copil/elev, de a integra discipline și teme în modalități cât mai diverse. Totodată, această libertate trebuie să se fundamenteze pe respectarea unor principii, reguli generale, pe care fiecare cadru didactic trebuie să le cunoască. Nu întotdeauna știm ce să facem cu aceste oportunități, mai ales în condițiile în care și literatura de specialitate și cursurile de formare nu sunt suficiente și sistematice. Lipsa manualelor sau existența pe piață a anumitor resurse ce nu dovedesc întotdeauna consistența și coerența necesară pun cadrul didactic în situații dificile.

Tocmai de aceea, prin acest program de formare adresat cadrelor didactice care lucrează în învățământul preșcolar și primar, ne propunem să oferim câteva ancoră, câteva oportunități de cunoaștere sistematică a modalităților de proiectare și implementare a curriculumului la nivel micro. Astfel, beneficiarii indirecti ai programului de formare, vor fi elevii și copiii, ce vor avea parte de activități dinamice, formative, bazate pe viața reală și pe rezolvare de probleme.

Programul "Tendințe actuale în didactici" va avea durată 120 de ore de cursuri și aplicații practice.

Programul postuniversitar se încheie cu susținerea unui colocviu final, pe baza unui portofoliu cu activități integrate din aria de cuprindere a cursurilor programului.

Absolvenții programului primesc "Certificat de specializare postuniversitară", conferind cursanților un total de 17 (2 credite evaluarea) credite recunoscute de către Ministerul Educației și Cercetării Științifice.

2. Date generale

Numele programului	Tendințe actuale în didacticile de specialitate
Tipul programului	Curs postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă în domeniul științelor educației
Perioada de implementare	120 de ore de formare
Locație de desfășurare	Sediul UVT, sala 305 și 306 sau la cerere în unități de învățământ nivel preuniversitar
Cui se adresează	Tuturor absolvenților de învățământ superior care activează în învățământul preșcolar și primar

3. Descrierea programului

Pentru a-i face pe elevi să învețe, este obligatoriu ca și cadrele didactice să fie profesioniști care învață tot timpul, care au un plan de carieră, care au atitudini pozitive, active, creative și reflexive față de profesia didactică și propria formare continuă.

Prin acest program de formare vizăm dezvoltarea unor competențe specifice, ce merg pe următoarele direcții: caracterizare noilor abordări specifice didacticilor per ansamblu, insistând cu preponderență pe abordările și predarea integrată; descrierea noilor direcții pentru abordările specifice dezvoltării competențelor cheie, comunicare în limba maternă și competențe matematice; abordarea unor aspecte ce țin de implicarea și responsabilizarea elevilor.

3.1. Misiunea programului și obiectivele strategice

Dezvoltarea profesională continuă, indiferent de etapa din carieră în care se situează cadrul didactic sau de expertiza sa profesională, este considerată drept una dintre competențele transversale în profesiile didactice, conform standardelor RNCIS. Cadrele didactice au obligația de a-și actualiza constant cunoștințele și de a-și dezvolta sau forma noi competențe. Cursul se adresează profesorilor pentru învățământul primar și preșcolar.

Misiunea cursului este de a facilita formarea de competențe în domeniul didacticilor, al proiectării, implementării și realizării de activități specifice procesului instructiv-educativ, care să conducă la dezvoltarea unor competențe cheie, dar și transversale la copii/elevi.

Obiectivele strategice sunt:

1. Dezvoltarea abilităților de proiectare a activităților didactice centrate pe formarea de competențe la elevi;
2. Dobândirea de abilități didactice ce presupun schimbarea și adaptarea practicilor de predare în funcție de competențele vizate și de nevoile concrete ale elevilor;
3. Achiziționarea de noi strategii, metode și instrumente didactice, specifice diferitelor discipline de învățământ.

Obiective specifice:

- *Aprofundarea cunoștințelor despre abordările inovative din domeniul didacticilor;*
- *Clarificarea conceptelor de predare integrată;*
- *Dezvoltarea abilităților de a lucra cu grupuri educaționale diverse;*
- *Dezvoltarea abilităților de a realiza adaptări curriculare specifice;*
- *Dezvoltarea abilităților de comunicare prin activități de grup;*
- *Extinderea repertoriului de predare, prin exersarea și aplicarea unor metode moderne de instruire.*

3.2. Beneficii pentru cursanți

- *Recunoașterea și certificarea competențelor în domeniul didacticilor și abordărilor inovative ale procesului de învățământ;*
- *Interacțiunea cursanților, atât cu specialiști din mediul academic, cât și cu profesioniști din învățământul preuniversitar.*

3.3. Structura și modul de organizare

Cursul se va desfășura cu grupe de cursanți de 20-25 de persoane. Cursanții sunt absolvenți de studii superioare, care își desfășoară activitatea în instituții de învățământ de nivel primar și preșcolar. Admiterea la cursul postuniversitar se face pe bază de dosar de înscriere, în limita locurilor anunțate. Durata standard a cursului este de 120 de ore, în regim cu taxă.

Cursurile au loc la sediul Facultății de Sociologie și Psihologie și în spațiile partenerilor educaționale (școli, grădinițe, Casa Corpului Didactic).

Pentru fiecare disciplină, cursantul va completa sarcini specifice și va fi evaluat de către titularul cursului și de către specialistul practician. Nota va reflecta atât modul în care cursantul stăpânește conceptele teoretice specifice cursului, cât și nivelul abilităților practice dobândite, aplicate în contexte specifice.

Cuantumul taxei va fi stabilit înaintea începerii cursului, în funcție de costurile de școlarizare estimate pentru un student bugetat și de prețurile practicate pe piața de formare profesională pentru cursuri similare ca durată, calificare și complexitate. Veniturile se vor constitui în venituri proprii și vor fi utilizate în conformitate cu dispozițiile legale.

3.4. Baza materială

În derularea cursului se vor folosi resursele Departamentului de Științe ale Educației. Resursele minimale sunt:

1. *Laptop cu conexiune de internet*
2. *Videoproiector*
3. *Materiale de curs tipărite și/sau în format electronic*
4. *Platformă electronică*

3.5. Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ este derulat de către specialiști din cadrul FSP, Departamentul de Științe ale Educației și de către asociați specialiști din domeniu.

Cadrele didactice din cadrul Facultății de Sociologie și Psihologie și asociații sunt:

Cadrul didactic	Calificare
Prof. univ. dr. Ion Dumitru	Licențiat în psihologie, doctorat în psihologie, expert metode de gândire critică, experiență managerială și experiență în învățământul preuniversitar.
Conf. univ. dr. Adia Chermeleu	Licențiat în filologie, doctor în filologie, titular DȘE discipline de didactica domeniului limbă și comunicare, experiență în învățământul preuniversitar.
Conf. univ. dr. Liliana Danciu	Licențiat în pedagogie, doctorat în pedagogie, expertiză în metode moderne de instruire, experiență anterioară în învățământul preuniversitar
Lect. univ. dr. Mariana Crașovan	Licențiat în pedagogie-limba și literatura română, doctorat în științele educației, coordonator al preactivității pedagogice a studenților nivel preuniversitar, experiență în învățământul preuniversitar.
Lect. univ. dr. Ionel Moș	Licențiat în matematică, doctor în matematică, titular al disciplinelor de didactica matematicii, bogată experiență în învățământul preuniversitar
Lect. univ. dr. Otilia Bersan	Licențiată în pedagogie, doctorat în științele educației, titular al disciplinei de teoria și metodologia evaluării, coordonator al activității pedagogice nivel preșcolar.
Asist. univ. dr. Claudia Borca	Licențiat în psihopedagogie specială, doctorat în psihologie, experiență bogată în învățământul preuniversitar, certificat de formator
Prof. gr. I Vargatu	Licențiat în pedagogie, masterat în științele educației, expert ARACIP,

Mariana	formator
Prof. gr I Dorina Lobont	Licențiat în pedagogie, masterat în științele educației, formator

Cursurile cuprind două tipuri de activități: cursuri teoretice și seminarii aplicative. Cursurile teoretice au ca scop transmiterea de cunoștințe actualizate în domeniu, seminariile au ca scop achiziționarea și exersarea de noi abilități.

Evaluarea finală cuprinde o probă practică și evaluarea unui portofoliu cu activități specifice fiecărui curs.

3.6. ÎNSCRIEREA CURSANȚILOR

Condiții de înscriere:

- Absolvent al studiilor de licență;
- Specialiști în domeniul educațional, nivel preșcolar și primar.

Dosarul de înscriere va cuprinde următoarele documente:

- Fișă de înscriere eliberată de facultate;
- Copie legalizată după diploma de licență;
- Foaie matricolă;
- Copie legalizată după certificatul de naștere/buletin de identitate;
- Copie legalizată a certificatului de căsătorie sau a documentului care atestă schimbarea numelui inițial de familie;
- 2 fotografii color (3x4)
- Chitanță de achitare a taxei de înscriere;
- Adeverința de la locul de muncă.

La depunerea dosarului, cursantul va plăti taxa de înmatriculare în valoare de **100 RON**.

3.7. FINALIZAREA CURSULUI

Verificarea finală a cunoștințelor se va realiza în cadrul unui **colocviu (2 credite)**.

Se acordă un certificat de atestare a competențelor avizat de **Ministerul Educației și Cercetării Științifice, care acordă 17 credite**.

4. Concluzii

Resursa umană în educație este cea mai valoroasă, iar dacă dorim schimbări majore în educație avem nevoie de investiții în resursa umană, respectiv de programe de dezvoltare profesională eficiente, adaptate nevoilor beneficiarilor direcți- cadrele didactice.

Învățarea pe tot parcursul vieții este un deziderat pe care nu trebuie să îl promovăm doar în rândul elevilor, ci trebuie să fie asumat și de cadrele didactice. Pregătirea pentru profesia

didactică nu se finalizează cu formarea inițială, ci este un proces continuu, ce necesită fie dezvoltarea de noi competențe, fie actualizarea constantă a competențelor generale, specifice sau de dezvoltare personală.

Apreciem că acest program va permite dezvoltarea profesională a cursanților și un parteneriat util între Universitatea de Vest și mediul educațional.

Decan	Director departament	Director program
Prof. univ. dr. Alin Gavreliuc	Prof. univ. dr. Ion Dumitru	Lect. univ. dr. Mariana Crașovan

Anexa 1. Planul de învățământ

Universitatea de Vest din Timișoara
Facultatea de Sociologie și Psihologie
Departamentul de Științe ale Educației

Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă: **Tendințe actuale în didactici**

Forma de învățământ: cu frecvență (IF)

Domeniul de licență pe care se fundamentează programul de studii: Științe ale Educației
 Calificarea universitară pe care se fundamentează programul de studii: *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*, cod RNCIS: cod RNCIS: L40803007030

Competențe:

- C2.1. Transpunerea în practică a cunoștințelor privind etapele metodologice de realizare a activităților specifice procesului instructiv-educativ din învățământul preșcolar și primar;
- C2.5 Realizarea unor activități instructiv-educative care să respecte și să ilustreze principiile și metodologiile specifice didacticilor aplicate în învățământul preșcolar și primar.

PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Valabil începând cu anul universitar 2015-2016

Nr. crt	Numele disciplinei	Ore curs	Ore seminar	Credite	Forma de evaluare
1	Direcții moderne în domeniul didacticilor de specialitate	5	5	1	colocviu
2	Predarea integrată-aplicații pentru învățământul preșcolar și primar	5	10	2	colocviu
3	Elemente de retorică a discursului didactic	10	10	2	colocviu
4	Nivele de integrare în educația matematică primară	5	10	2	colocviu
5	Strategii moderne de instruire	5	10	2	colocviu
6	Metodologia adaptării curriculare la copiii cu CES.	5	10	2	colocviu
7	Orientări și tendințe în evaluare- aplicații ciclul primar și preșcolar	5	10	2	colocviu
8	Strategii de dezvoltare a abilităților prosociale și de comunicare prin activități de învățare prin cooperare	5	10	2	colocviu
	Total ore: 120	45	75	15	
	Evaluare finală	2 credite			colocviu

Total credite profesionale conferite de absolvirea programului: 17 credite

Rector

Prof.univ.dr. Marilen Pirtea

Decan

Prof.univ.dr. Alin Gavreliuc

Director program

Lect. univ. dr. Mariana Crașovan